

og havde gjort sig gjældende, fik man tillige Oplysning om, at Tilstanden ved dette Skyts dog ikke overalt havde været saa fortrinlig, som man i det første Dieblif havde troet. Ved flere Leiligheder havde det vist sig, at Baglademekanismen som i Norden; enkelte Kanoner vare sprungne, og det blev bekendt, at det tydske Artilleri gjorde det til Gjenstand for en nøie Undersøgelse, hvorledes disse Ulemper kunde afhjælpes, og om det ikke var muligt at komme til en hel ny Baglademekanisme, som kunde give et bedre Resultat. Heri laa der naturligvis en Opfordring for den danske Krigsbestyrelse til at gaa frem med Forsøgh, inden den bestemte sig til at bringe en Systemforandring i vort Artilleri i Forslag, og der blev derfor allerede i Mai Maaned 1872 udsendt to Officere, som skulde gjøre det hele Artillerispørgsmaal, men navnlig den nye Feltartillerikanon, til Gjenstand for en nøie Undersøgelse, og efterat disse to Officere vare vendte tilbage, blev der i det paafølgende Aar udsendt flere Officere, som fik det samme Hverv. Resultaterne af disse Undersøgelser stadfæstede Krigsbestyrelsen i den Overbevisning, at man ikke burde gaa til at adoptere det System, som var indført i den tydske Armee, og man vidste ogsaa med Sikkerhed, at man ved det tydske Artilleri var ifærd med at konstruere en ny Kanon, hvis Konstruktion imidlertid dog var en Hemmelighed. Først i Aaret 1874 blev man sat i Stand til at faae Sikkerhed for, at man kunde faae en Kanon af denne fortrinlige Konstruktion, og der blev ogsaa af Krigsministeren stillet et Forlangende til Rigsdagen om en Bevilling, hvorved man kunde skaffe de fornødne Prøvepecer tilveie her i Landet for at gjøre dem til Gjenstand for selvstændig Prøve og Undersøgelse. Disse Prøvepecer kom først hertil i Slutningen af August Maaned, og de bleve da strax affendte til Artilleriet for at prøves. Prøverne ere blevene fortsatte alene med den Afbrudelse, som Beirliget har foranlediget lige fra August Maaned til Slutningen af Februar Maaned. Først i de sidste Dage af Februar Maaned indkom fra Artilleriet den endelige Erklæring om dette Skyts til Krigsministeriet, og først i det Dieblif var det altsaa muligt for Krigsministeriet at tage Sagen under Overveielse og tage Bestemmelse om, at man skulde indgaa til Rigsdagen med et Forlangende om en Bevilling til nyt Skyts's Anskaffelse. Nu vil man jo kunne sege — og denne Behreidelse er ogsaa bleven reist mod Krigsbestyrelsen i det andet Thing —, at man burde og kunde have fremskyndet disse Undersøgelser mere, end sket er. Men jeg skal tillade mig her i Thinget at udtale det Samme, som jeg tillod mig at udtale i det andet Thing, at det var med velberaad Du, at jeg ikke paa nogen Maade vilde gribe ind i disse Prøver og søge at forforte den Overveielse, som Artilleriet fandt det nødvendigt at undergive Spørgsmaalet, uagtet jeg var

mig fuldt bevidst den store Vægt og den store Betydning, det havde for vort Artilleri, og saaledes for vor Hær og Landets Forsvar i Almindelighed, saa snart som muligt at komme i Besiddelse af et Skyts, der stod høiere end det, hvorved Hæren for Dieblifket er forsynet. Jeg vidste, at der hos enkelte dygtige Sagkyndige i Artilleriet er nogen Betænknelighed tilstede ved at gaa over til det nye Bagladeskyts. Man frygtede for, at den nye komplicerede Mekanisme skulde gjøre det vanskeligere for vort Mandstab med sin korte Uddannelsesetid at behandle det. Man ønskede derfor, i Fald det var muligt, at finde en Forladekanon, som med sin simple Konstruktion dog forenede de væsentligste Fortrin, som Bagladeskanonen var i Besiddelse af. Jeg troede det rigtigt at lade denne Undersøgelse gaa sin uforskyrede Gang; jeg opfordrede kun ved enkelte Leiligheder rette Bedkommende til at fremskynde Undersøgelses Afslutning saa meget, det var dem muligt, men fremhævede ved Siden deraf, at jeg paa ingen Maade vilde søge at paavirke dem saaledes, at de ikke skulde faae den fornødne Tid til Undersøgelsen. Hvad der ogsaa forhindrede en tidligere Afslutning af disse Prøver og Forsøg, var den Omstændighed, at en Del af de Projektiler, som skulde benyttes ved Prøvefyndingen, kom meget senere tilstede her, end der var forudsat, og endelig, at Veiret jo var overordentlig ugunstigt i længere Tid, og netop for den Slags Prøver. Men da Erklæringen endelig blev afgiven fra Artilleriet om det nye Skyts, saa var den saa klar og bestemt, saa decideret til Fordel for dette Bagladesystem, at der ikke var Skygge af Tvivl tilstede hos Krigsbestyrelsen om, hvad man maatte bringe i Forslag, og uagtet jeg forudsaa de Betænkneligheder, som det andet Thing vilde have ved at gaa ind paa en saadan større Bevilling, naar Fordringen derom fremkom paa et saa sent Stadium, saa ansaa jeg det dog for min Pligt at bringe Sagen frem for Rigsdagen, haabende, at den, overbevist ved de Udtalelser, som forelaa fra Artilleriet, skulde være villig til at bevilge det fornødne Beløb. Jeg troede at kunne gjøre det med saa meget mere Sikkerhed, som jeg ikke havde undladt at henlede det andet Things Opmærksomhed paa, at en saadan Fordring vilde fremkomme fra Regjeringens Side. Jeg tillod mig allerede, da Finantsloven i det andet Thing var til første Behandling, og man udtalte sig om de Forlangender, som af Krigsministeriet vare opstillede paa § 26, at udtale, at disse iaar vare forholdsvis ringere end sædvanlig, men at man ingenlunde deraf maatte slutte, at der i det Hele taget vilde blive forlangt et ringere Beløb af Krigsbestyrelsen, end tidligere. Jeg gjorde tværtimod opmærksom paa, at et meget betydeligt Beløb sandsynligvis vilde blive forlangt af Krigsbestyrelsen til Fornyelse af Feltartillermateriellet, og ved senere Forhandling med Finantsudvalget i det andet